

درس آزاد

* شاعر مردم مدار *

ابن یمین از نامی ترین قطعه سرایان اواخر قرن هفتم در فرومد چشم به جهان گشود. او در روزگاری می زیست که آشفته‌گی و پریشانی اوضاع چهره‌ی شوم خود را بر محیط آن زمان انداخته بود. اگر به کالبد شکافی احوال و رفتار مردم در قرن هشت که وی در تلاطم حوادث آن دوران نظاره‌گر اوضاع و احوال زمانه بوده است بنگریم به این موضوع پی خواهیم برد که چرا وی را شاعر مردم مدار و مردم شناس می نامند. این مطلب را می توان از روی سروده های مردمی زیبا که در قالب معانی بلند و نصایحی سودمند به مردم زمانه‌ی خویش بیان داشته، متوجه شد. در گوشه‌ای از دیوان اشعارش، مردم زمانه اش را چه نیک شناخته است و نقل می کند.

خلق خدا که خدمت دادر می کنند	هستند بر سه قسم که این کار می کنند
قسمی شدند از پی جنت خدا پرست	وان رسم و عادت است که تجار می کنند.
قوم دگر کنند پرستش ز بیم او	وین کار بندگان است که احرار می کنند
جمعی نظر از این دو جهت قطع کرده اند	بر کار هر دو طایفه انکار می کنند

ابن یمن قبل از واقعه ی سربداران با اکراه در خدمت مغولان خراسان به مستوفی گری مشغول شد ولی نامردمی هایی در دستگاه حکومتی دید که با روح آزادی وی سازگار نبود. مدتی هم در مقام دیوانی همراه با فرمانروایان عصر به سفر می رفت و همین سفرها باعث پختگی اشعار و شخصیت عرفانی وی شد. او در اواخر عمر در فرومد به دهقانی مشغول گردید و به آن می بالید. وی درباره ی «دانستن و ندانستن» ابیاتی دارد که به ضرب المثل تبدیل شده اند.

آنکس که نداند و بداند که نداند،
لنگان خرن خویش به مقصد برساند

آنکس که نداند و نداند که نداند
در جهل مرکب ابدالدهر بماند

آنکس که بداند و نداند که بداند
بیدارش نماید که تاخفته ماند

آنکس که بداند و بداند که بداند
اسب شرف از کنبه کردون چکاند

آرامگاه وی در فرومد واقع شده است. سنگ قبرش دارای شش ضلع کوچک است که روی آن نوشته شده است، آرامگاه امیر فخرالدین محمد ابن یمن الدین متخلص به ابن یمن دوران زندگی را با کمال مناعت و وارستگی به پایان رسانده است.

خود ارزیابی

- 1- این پیمین چه مشاغلی را تجربه کرده بود؟
- 2- از نظر شاعر مردم خداپرست چند گروهند؟
- 3- به نظر شما انسانی که از دانستن خود آگاهی دارد چه سرانجامی در انتظار اوست؟

نکته اول :

به این ترکیب ها توجه کنید

قرن هفتم، سه قسم، چهارمین شعر

واژه ی هفتم، سه و چهارمین را صفت شمارشی می نامند

صفات شمارشی دو گونه اند 1- اعداد اصلی مثل سه، شش و ... 2- اعداد ترتیبی که با افزودن م و - مین به اعداد اصلی درست می شوند مثل سومین، هفتم و ...

نکته دوم :

توصیف یکی از روش های رایج پرورش مطلب است که در انواع نوشته های علمی و ادبی به کار می رود. یکی از انواع توصیف، توصیف حالات روحی و عاطفی افراد است که برای این کار می توان به رفتار فرد با دیگران توجه کرد. البته باید در این نوع توصیف ادب را هم رعایت نمود

کار گروهی :

- 1- دوست خود را از نظر روحی و عاطفی در یک بند توصیف کنید .
- 2- شما تا چه اندازه مردم اطراف خود را می شناسید گفتگو کنید.
- 3- یک شعر از دیوان ابن یمین فرمودی پیورید و در کلاس بخوانید .

* نوشتن *

در جمله ی زیر صفات شمارشی را پیدا کنید

من همراه با دو نفر از دوستانم در سوم دی به زیارت هشتمین اختر تابناک ولایت رفتم .

2- یک ضرب المثل در باره دانستن بنویسید (غیر از درس)

3- درباره ی واقعه ی سرداران یک بند بنویسید

4-واژه های جمع مکسر را از درس بیابید و مفرد آن ها را بنویسید

Alireza abasali

sunny.blog.ir